

La garantía de los cuidados basada en la igualdad de las personas y en los derechos humanos: su impacto en la organización social y en las políticas públicas

Uzt. 02 - Uzt. 03 2026

Kod. D08-26

Mod.:

Online zuzenean Aurrez aurrekoa

Edizioa

2026

Jarduera mota

Uda Ikastaroa

Data

Uzt. 02 - Uzt. 03 2026

Kokalekua

Miramar Jauregia

Hizkuntzak

Gaztelera

Balio akademikoa

20 ordu

Antolakuntza Batzordea

Azalpena

Arartekoak antolatutako Uda Ikastaro honek zaintzaren bermea aztertzea du helburu, pertsonen berdintasunaren eta giza eskubideen ikuspegitik. Horrez gain, zaintzak gizartearen antolaketan eta politika publikoetan duen eragina ere aztertuko da. Arartekoak egiten duen pertsonen eskubideen defentsa-lanak gero eta argiago erakusten du gure gizarteak aurrean duen erronka handietako bat: bizitzako une jakin batzuetan, hainbat arrazoiengatik, eguneroko bizitza garatzeko laguntza behar duten pertsonen arretoa eta zaintza.

Historikoki, zaintza sarritan ikusezin bihurtu da. Askotan eremu pribatura edo zaintza-lan informalerara mugatu da, eta ez du izan merezi duen aitortza sozial eta ekonomikoa. Horren ondorioz, desberdintasun handiak sortu dira gizartean. Horregatik, zaintzari berdintasunaren eta giza eskubideen ikuspegitik erantzuteak aukera ematen du zaintza giza duintasuna bermatzeko beharrezko ekintza multzo gisa ulertzeko. Era berean, gizartearen garapenerako eta demokrazia osasuntsu baten funtzionamendurako funtsezko elementua dela azpimarratzen du.

Ikastaro honek zaintzen inguruko paradigma berri baterantz aurrera egitea proposatzen du. Giza eskubideen ikuspegitik, zaintzak duen balio sozial eta gizatiarra aztertuko da. Zaintza ez da soilik beharra; giza harremanak, enpatia eta elkartasuna mantentzeko aukera ere bada. Bestalde, garrantzitsua da ulertzea zaintza gizarte osoaren ardura dela. Giza lankidetzaren printzipioan oinarrituta egon behar du, eta ez luke modu neurrigabeen emakumeen gain erori behar, historikoki gertatu den bezala.

Halaber, zaintza pertsonen autonomia errespetatzen duen laguntza-sistema gisa ulertu behar da. Autonomia hori askotan ez da soilik adinagatik edo osasun-arazoengatik mugatzen; batzuetan oztopo estrukturalak, sozialek edo administratiboek ere eragin handia dute. Ikastaroan, pertsonen behar aniztasunera egokitzen diren zaintza-ereduak aztertuko dira. Helburua da erakundeen erantzuna inklusiorako tresna bihurtzea.

Azkenik, zaintzak gizartearen antolaketan duen eragina ere landuko da ikuspegi zabal batetik. Zaintzen antolaketak eragina du ingurune fisikoan eta sozialean: lurraldearen antolaketan, hirien arkitekturan, etxebizitzaren diseinuan, ingurumenarekin dugun harremanean, eta baita zaintzarako beharrezkoak diren gizarte- eta laguntza-sareetan ere. Ikastaroaren azken helburua da egindako hausnarketek politika publikoetan ere eragina izatea.

Helburuak

Zaintza eskubide autonomo gisa ulertzeko planteamenduak aztertzea, eta haren lotura ikustea berdintasunerako eta diskriminaziorik ez jasateko eskubidearekin, baita eskubide ekonomiko, sozial, kultural eta ingurumenekoekin ere.

Zaintzaren eta ingurune fisiko zein sozialaren arteko lotura aztertzea, gizarte-sareak eta ingurune egoki bat sustatzen dituen ikuspegia bultzatuz.

Zaintzaren subjektuen eskubideak lantzea, bai zaintza jasotzen duten pertsonenak bai zaintzen dutenenak. Aldi berean, genero-arrakalak eta kasu bakoitzean gerta daitezkeen diskriminazio gurutzatuak ikusaraztea.

Antolakuntza

Programa

2026-07-02

09:00 - 09:15	Erregistroa
09:15 - 09:45	Inaugurazio instituzionala. Parte hartzeko ordena: Estefanía Ocáriz Passevart Ararteko - Adjunta al arartekoHizkuntza: español Mª Luisa Aguirreche Ollo Ararteko - Codirectora del CursoHizkuntza: español
09:45 - 10:45	“Ponencia I. Una aproximación a los cuidados desde una perspectiva de los derechos humanos (online)”
10:45 - 11:15	Kafe atsedena
11:15 - 12:45	Mahai ingurua: “Mesa redonda I: ¿A quién se cuida? Debate sobre la dignidad, los derechos, la autonomía y las necesidades de apoyo y acompañamiento desde la perspectiva de las personas cuidadas “ Elena Ayarza Elorriaga Ararteko - Responsable de la Oficina de la Infancia y la Adolescencia (Moderatzailea)Hizkuntza: español María Jose Cano Mesias Salud Mental Euskadi (FEDEAFES) - DirectoraHizkuntza: español Mikel Malcorra Ochotorena ELKARTEAN (Asociación Coordinadora de Personas con Discapacidad Física de Euskadi) ELKARTU (Federación Coordinadora de Personas con Discapacidad Física de Euskadi) - Presidente y DirectorHizkuntza: español María Carmen Inmaculada Sanchez Martín Aubixa Fundazioa - Miembro del PatronatoHizkuntza: español
12:45 - 13:45	Mahai ingurua: “Mesa redonda II: ¿Cómo se cuida? Entornos urbanos favorables al cuidado. Estrategias para ciudades inclusivas y saludables“ Karlos Barcina Fernández Ararteko - Responsable del Área de Urbanismo y Medio Ambiente (Moderatzailea)Hizkuntza: español Ana Montalbán Navas Asociación Red de Ciudades que Caminan - Directora Técnica GeneralHizkuntza: español Itxaso Crespo Oyarzabal URBIZIA - ConsultoraHizkuntza: español JOSE ANTONIO CAMPOS DONOSO Universidad de Deusto - ProfesorHizkuntza: español

2026-07-03

09:00 - 10:00	“Ponencia II "Euskadi ante el espejo europeo: ¿Hacia dónde transita nuestro modelo de cuidados?" (aproximación desde una perspectiva comparada)” Joseba Zalakain SIIS (Centro de Comunicación y Estudios de la Fundación Eguia Careaga) - DirectorHizkuntza: español
10:00 - 11:30	Mahai ingurua: “Mesa redonda III: ¿Quién cuida? Debate sobre derechos de las personas cuidadoras, el valor económico, el reparto de responsabilidades (la profesionalización como factor de dignificación y la feminización del cuidado))” Mª Luisa Aguirreche Ollo Ararteko - Responsable del área de Igualdad e Integridad de las Mujeres (Moderatzailea)Hizkuntza: español María Silvestre Cabrera Universidad de Deusto - Catedrática de SociologíaHizkuntza: español Elena Echeberria Ochoa de Alda Gobierno Vasco (Departamento de Bienestar, Juventud y Reto Demográfico) - Asesora Jurídica de la Dirección de Infancia, Adolescencia y

11:30 - 12:00 Kafe atsedena

12:00 - 13:30 Mahai ingurua: "Mesa Redonda IV: "Horizontes de futuro: Los Escenarios del Cuidado""

Iosune Etxeberria Illarramendi | Ararteko - Técnica responsable de área (Moderatzailea)Hizkuntza: español

Itziar Alkorta Idiakez | Universidad del País Vasco EHU - Profesora de Derecho CivilHizkuntza: español

13:30 - 13:45 Itxiera

Estefanía Ocáriz Passevant | Ararteko - Adjunta al arartekoHizkuntza: español

Zuzendaritza

Estefanía Ocáriz Passevant

Arartekoaren ondokoa

Adjunta al Ararteko. Doctora en Psicología por la Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea. Máster en Psicología Jurídica. Experta Universitaria en Delincuencia Juvenil y Derecho Penal de Menores. Curso Superior Universitario en Mediación. Evaluadora externa para la Dirección de Justicia de Gobierno Vasco de la Justicia Juvenil en la CAPV (2000-2026). Autora de diversas publicaciones y ponencias invitadas a congresos especializados relacionadas sobre todo con la Justicia Juvenil. Formadora en diferentes acciones en el ámbito de la Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea y de la Academia Vasca de Policía y Emergencias.

Irakasleak

Mª Luisa Aguirreche Olo

Ararteko, Responsable de área

Licenciada en Derecho por la UPV/EHU y posee un máster en Derecho Europeo por la Universidad de Saarbrücken (Alemania). Profesora de Derecho Constitucional y Derecho Administrativo en la UPV/EHU ha impartido estudios de licenciatura y de grado en Derecho, (1991-2025); ha realizado estancias investigadoras en la Facultad de Derecho de la Cornell University (EEUU), ha participado en jornadas de investigación en la Universidad de Trier (Alemania), ha impartido cursos de formación de funcionarios del InVAP, ha participado como ponente en diversos congresos y jornadas, y cuenta con distintas publicaciones en revistas especializadas, singularmente en los ámbitos del derecho ambiental, el derecho de vivienda y urbanístico, y el marco jurídico en materia de igualdad de mujeres y hombres. Ha sido profesora en los másteres de Derecho ambiental y de Igualdad en la Facultad de Derecho de Donostia-San Sebastián (UPV/EHU). Desde 2005 es asesora del Ararteko y ha sido responsable de las áreas de vivienda, familias, igualdad de mujeres y hombres, y derechos de las personas LGTBI. Desde 2018 es responsable de la Oficina de Asuntos Europeos e Internacionales; en 2025 asume la responsabilidad de la dirección de Estudios del Ararteko.

Itziar Alkorta Idiakez

UPV/EHU

Zuzenbidean doktorea eta EHUKo Zuzenbide Zibileko irakasle titularra. Bere ikerketaren ildo nagusia bioetika da eta gai horren inguruan hainbat monografía, artikulu zientifiko eta dibulgaziokoak argitaratu ditu. VI eta VII Europako Programa Marko-ko 4 ikerketa-proiektutan parte hartu du, baita Programa Nazionaleko hainbat ikerketa-proiektutan ere. New Yorkeko Hastings Center for Bioethics, Filadelfiako Unibertsitateko Center for Bioethics eta Bordeleko Unibertsitateko irakasle bisitaria izan da. Eusko Ikaskuntzako idazkari nagusia izan zen, eta ondoren Jakiundekoa, Zientzia, Arte eta Letren Akademiakoa. UPV/EHUKo irakaskuntzako kalitate eta berrikuntzako errektoreordea 2008 eta 2012 urteen artean, eta hezkuntza-ereduaren garapenaz, kalitate-programez eta unibertsitateko irakasleen prestakuntza eta ebaluazioaz arduratzen da. 2013 eta 2015 urteen artean, Eusko Jaurlaritzako Unibertsitate eta Ikerketa sailburuordea izan zen.

Elena Ayarza Elorriaga

ARARTEKO

Deustuko Unibertsitatean Psikologian lizentziatua (1986) eta unibertsitate bereko INSIDEk emandako Giza Baliabideetako graduondokoa (2003) ditu. Bere ibilbide profesionalean, esku-hartze sozioedukatiiboan, komunitate-garapenean eta gizarte-bazterketa egoeran edo arriskuan dauden pertsonen laneratzean jardun du, 20 urtetik gorako esperientziarekin. Denbora horretan, esku-hartze zuzena, kudeaketa eta aholkularitza uztartu ditu, gizarte-politika eta programen diseinu eta ezarpenean eskarmentu sendoa eskuratuz. 2008 eta 2009 artean Eusko Jaurlaritzako Gizarte Ongizateko zuzendaria izan zen. 2010eko abendutik, Arartekoko Haur eta Nerabeentzako Bulegoko arduraduna da, eta bertatik haurren eta nerabeen eskubideen sustapena eta defentsa bultzatzen ditu.

Karlos Barcina Fernández

JOSE ANTONIO CAMPOS DONOSO

Maria Jose Cano Mesias

Itxaso Crespo Oyarzabal

Joserra Ecenarro Arriola

NAGUSILAN VOLUNTARIADO SOCIAL DE MAYORES

Elena Echeberria Ochoa de Alda

Iosune Etxeberria Illarramendi

Mikel Malcorra Ochotorena

Licenciado en Derecho por la UPV/EHU (2000). - Gupost (2002-2004) - elkartu (Federación Coordinadora de Personas con Discapacidad Física de Gipuzkoa/Gipuzkoako Gutxitasun Fisikoa duten Pertsonen Federazio Koordinatzailea) 2004-2008 - Técnico Diputación Foral de Gipuzkoa (2008-2011) - elkartu (Federación Coordinadora de Personas con Discapacidad Física de Gipuzkoa/Gipuzkoako Gutxitasun Fisikoa duten Pertsonen Federazio Koordinatzailea) 2012-Actualidad - Director de elkartu (Federación Coordinadora de Personas con Discapacidad Física de Gipuzkoa/Gipuzkoako Gutxitasun Fisikoa duten Pertsonen Federazio Koordinatzailea), entidad a la que me incorporé en 2004. - Presidente de Elkartean (Confederación Coordinadora de Personas con Discapacidad Física de la CAPV/Euskal Auonomia Erkidegoko Gutxitasun Fisikoa duten Pertsonen Konfederazio Koordinatzailea) - Presidente de Sargi (Asociación de Entidades Sociales de Gipuzkoa/Gipuzkoako Gizarte Erakundeen Elkartea)

Ana Montalbán Navas

Estefanía Ocáriz Passevant

Arartekoaren ondokoa

Adjunta al Ararteko. Doctora en Psicología por la Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea. Máster en Psicología Jurídica. Experta Universitaria en Delincuencia Juvenil y Derecho Penal de Menores. Curso Superior Universitario en Mediación. Evaluadora externa para la Dirección de Justicia de Gobierno Vasco de la Justicia Juvenil en la CAPV (2000-2026). Autora de diversas publicaciones y ponencias invitadas a congresos especializados relacionadas sobre todo con la Justicia Juvenil. Formadora en diferentes acciones en el ámbito de la Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea y de la Academia Vasca de Policía y Emergencias.

María Carmen Inmaculada Sanchez Martín

AUBIXA

María Silvestre Cabrera

Universidad de Deusto

Doctora en Ciencias Políticas y Sociología. Profesora Titular de la Universidad de Deusto. Investigadora Principal del “Equipo Deusto Valores Sociales” que representa a España en la Encuesta Europea de Valores. Ha sido Decana de la Facultad de CCPP y Sociología de la Universidad de Deusto (2004-2009) y Directora del Máster en Intervención en Violencia contra las Mujeres (2003-2009). Ha sido la Directora de Emakunde - Instituto Vasco de la Mujer del Gobierno Vasco (2009-2012). Ha liderado varios proyectos de investigación internacionales y nacionales en convocatorias competitivas y concertadas y ha asumido diferentes cargos de gestión como la Presidencia de la Asociación Vasca de Sociología y la Vicepresidencia de la Federación Española de Sociología. Las principales áreas de especialización son: valores político-sociales y perspectiva de género en las ciencias sociales, áreas en las que posee publicaciones y contribuciones científicas.

Joseba Zalakain

SIIS Servicio de Información e Investigación Social

Joseba Zalakain gipuzkoar kazetaria da. Gizarte eta Informazio Zientzietan lizentziatua da, eta SIIS Dokumentazio eta Ikerketa zentroaren zuzendaria da. Pobreziari, bazterketari, mendekotasunari eta beste arlo ugari buruzko ikerketak egin ditu.

Matrikula prezioak

AURREZ AURRE	2026-07-02 ARTE
Orokorra	87,00 EUR
Matrikula murriztua orokorra	74,00 EUR
Matrikula exentzia	61,00 EUR
Gazte tarifa	25,00 EUR
Ikastaroak guztiontzat	74,00 EUR
Donostia Kultura	74,00 EUR

ONLINE ZUZENEAN	2026-07-02 ARTE
Orokorra	87,00 EUR
Matrikula murriztua orokorra	74,00 EUR
Matrikula exentzia	61,00 EUR
Gazte tarifa	25,00 EUR
Ikastaroak guztiontzat	74,00 EUR
Donostia Kultura	74,00 EUR

Kokalekua

Miramar Jauregia

Mirakontxa pasealekua 48, 20007 Donostia

Gipuzkoa